

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

തജ്‌വീദ് പഠനം -അക്ഷരങ്ങളുടെ ശബ്ദം പുറപ്പെടുന്ന സ്ഥാനങ്ങളും (مَخْرَج) ഉച്ചാരണ സ്വഭാവങ്ങളും (صِفَاتِ الْحُرُوف)

ഒരു തജ്‌വീദ് വിദ്യാർത്ഥി തയ്യാറാക്കിയത്

Version: 1.0

First Published on: 8 Jumada Al-Akhirah, 1437 (UAE)

Last updated on: 8 Jumada Al-Akhirah, 1437

ആമുഖം

തജ്‌വീദ് പഠനത്തിൽ ആദ്യം മനസ്സിലാക്കേണ്ട കാര്യങ്ങളായ مَخْرَج ഉം صِفَاتِ الْحُرُوف ഉം മാത്രമാണ് ഇവിടെ പ്രതിപാദിക്കുന്നത്.

ഇത് ഒരു സമ്പൂർണ്ണ പാഠം അല്ല മറിച്ച് ഒരു തജ്‌വീദ് വിദ്യാർത്ഥിക്ക് എളുപ്പത്തിൽ നോക്കി മനസ്സിലാക്കാൻ ഉതകുന്ന ഒരു പഠന സഹായി ആകുന്നു.

തെറ്റുകളും, മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളും abufudail@gmail.com എന്ന ഇമെയിൽ വിലാസത്തിൽ അറിയിക്കുക.

ഉള്ളടക്കം

ആമുഖം	1
ഉള്ളടക്കം	2
مخارج -അക്ഷരങ്ങളുടെ ശബ്ദം പുറപ്പെടുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾ	3
ഉച്ചാരണ അവയവങ്ങൾ:.....	3
الجوف 1-തൊണ്ട, വായ ഇവയുടെ ശൂന്യ ഭാഗം.....	3
الحنق 2-തൊണ്ട.....	3
اللسان 3-നാവ്	4
الشفتان 4-ചുണ്ടുകൾ	5
الخيشوم 5-മുക്കിന് അകത്തുള്ള പൊള്ളയായ ഭാഗം.....	5
مخارج-ഉച്ചാരണ സ്ഥാനങ്ങൾ ചിത്രീകരണം.....	6
صِفَات الحروف -അക്ഷരങ്ങളുടെ ഉച്ചാരണ സ്വഭാവങ്ങൾ	7
വിപരീതമുള്ള സ്വഭാവങ്ങൾ	7
ശ്വാസ നിയന്ത്രണം.....	7
الهمس -മന്ത്രിക്കൽ.....	7
الجهر - വ്യക്തമാക്കൽ.....	7
ശബ്ദ നിയന്ത്രണം	8
الشدة - കനപ്പിക്കൽ.....	8
التوسط - മിതമാക്കൽ	8
الرخاوة - മൃദുവാക്കൽ	8
നാവിന്റെ സ്ഥാനം	8
الإستغلاء-ഉയർത്തൽ	8
الإستفال-താഴ്ത്തൽ	8
الإطباق - ഒട്ടിക്കൽ.....	9
النفثاح -അകത്തൽ	9
വിപരീതമില്ലാത്ത സ്വഭാവങ്ങൾ.....	9
ശബ്ദത്തിന്റെ പ്രത്യേകത.....	9
الصفير - ചുളുമടിക്കൽ	9
القلقلة - പ്രതിധ്വനിക്കൽ	9
ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിലുള്ള പ്രത്യേകത	9
اللين - അനായാസമാക്കൽ.....	9
الإنحراف -വ്യതിചലിക്കൽ	9
التكرار - ആവർത്തിക്കൽ	10
التفسي - വ്യാപിക്കൽ	10
الاستطالة - ദീർഘിക്കൽ	10
Reference	11

مخارج -അക്ഷരങ്ങളുടെ ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന സ്ഥാനങ്ങൾ

29 അക്ഷരങ്ങൾ¹ 5 ഉച്ചാരണ അവയവങ്ങളുടെ 17 സ്ഥാനങ്ങൾ ഉപയോഗിച്ച് ഉച്ചരിക്കുന്നു.

ഉച്ചാരണ അവയവങ്ങൾ:

1. الجَوَف-തൊണ്ട, വായ ഇവയുടെ ശൂന്യ ഭാഗം
2. الحَلَق-തൊണ്ട
3. اللِّسَان-നാവ്
4. الشَّقَّتَان-ചുണ്ടുകൾ
5. الخَيْشُوم-മുക്കിന് അകത്തുള്ള പൊള്ളയായ ഭാഗം

1 الجَوَف -തൊണ്ട, വായ ഇവയുടെ ശൂന്യ ഭാഗം		
1	തൊണ്ടയുടെയും വായയുടെയും ശൂന്യ ഭാഗത്ത് നിന്ന് ❖ ഇത് ഒരേ സമയം ഉച്ചാരണ അവയവവും ഉച്ചാരണ സ്ഥാനവും ആകുന്നു. ❖ അക്ഷരങ്ങളിൽ മദ് (م) അഥവാ നീട്ടൽ വരുന്ന അവസരത്തിലാണ് ഈ സ്ഥാനം ഉപയോഗിക്കുന്നത്.	اَ أُ يِ
2 الحَلَق -തൊണ്ട		
(ഉപ-സ്ഥാനങ്ങൾ:3, അക്ഷരങ്ങൾ:6)		
2	തൊണ്ടയുടെ ഏറ്റവും താഴ്ഭാഗത്തുനിന്ന്	ه ء
3	തൊണ്ടയുടെ മധ്യ ഭാഗത്തുനിന്ന്	ع ح
4	തൊണ്ടയുടെ ഏറ്റവും മുകൾ ഭാഗത്തുനിന്ന്	غ خ

¹ സാധാരണ ഗതിയിൽ 28 അക്ഷരങ്ങൾ പക്ഷെ ‘ ء ’ യും ചേർത്ത് 29 അക്ഷരങ്ങൾ

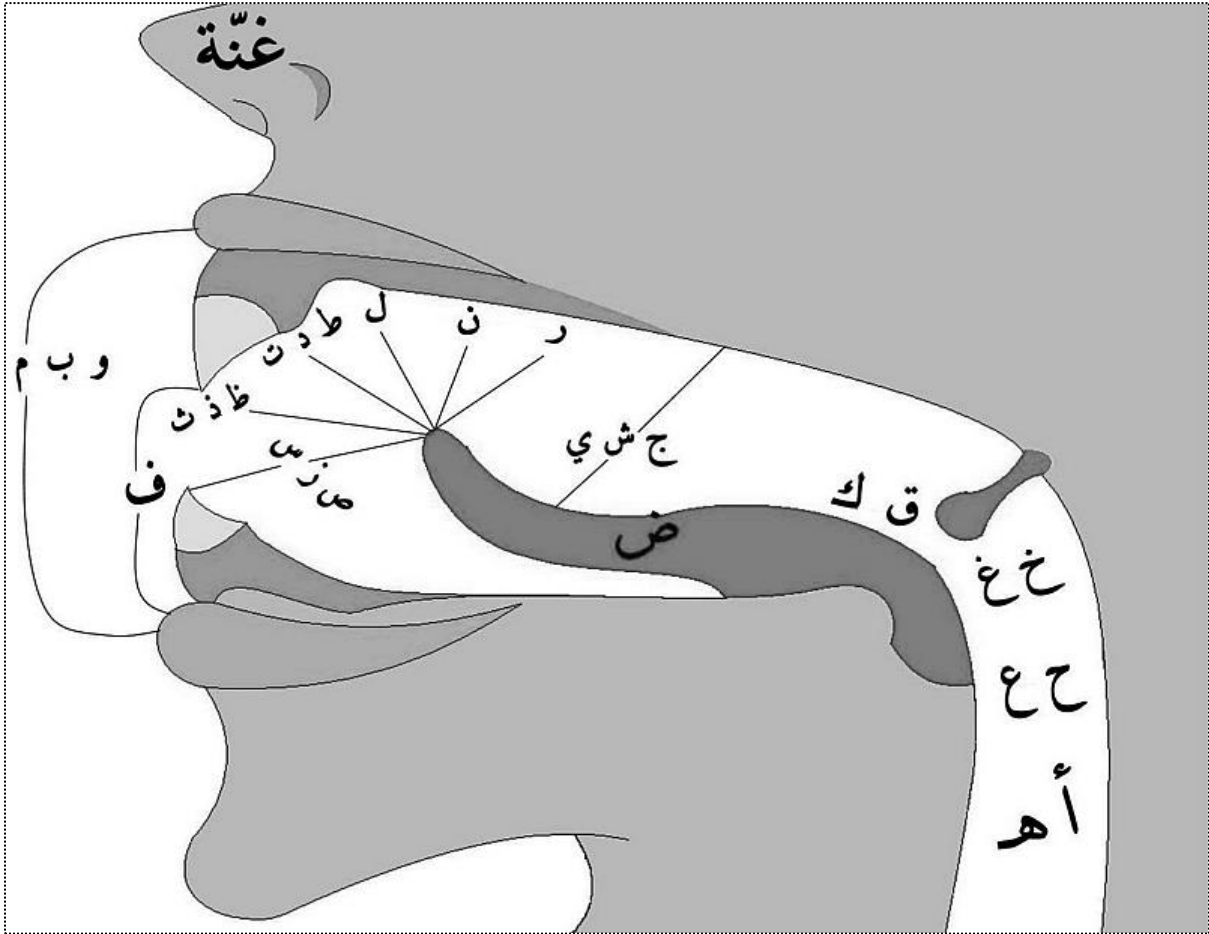
3-നാവ് اللسان

(ഉപ-സ്ഥാനങ്ങൾ:10, അക്ഷരങ്ങൾ:18)

5	നാവിന്റെ തുടക്കം, അതിനു നേരെ മേലേയുള്ള അണ്ണാക്കിന്റെ മൃദുലമായ ഭാഗത്തോട് ചേർത്ത് വെച്ച്	ق
6	നാവിന്റെ തുടക്കം, (പക്ഷേ ق ഉടെ ഉത്ഭവ സ്ഥാനത്തിനു തൊട്ടു മുന്നിൽ) അതിനു നേരെ മേലേയുള്ള അണ്ണാക്കിന്റെ ഉറപ്പുള്ള ഭാഗത്തോട് ചേർത്ത് വെച്ച്	ك
7	നാവിന്റെ മധ്യഭാഗം, അതിനു നേരെ മേലേയുള്ള അണ്ണാക്കിന്റെ ഭാഗത്തോട് ചേർത്ത് വെച്ച്	ش ي ج
8	നാവിന്റെ വലത് വശമോ, ഇടത് വശമോ അല്ലെങ്കിൽ രണ്ടുമോ മേൽ അതിനു എതിരെയുള്ള അണുപല്ലുകളിലും അതിന്റെ മോണയിലുമായി ചേർത്ത് വെച്ച്.	ض
9	നാക്കിന്റെ അറ്റത്തോടു ചേർന്ന വലത് വശമോ അല്ലെങ്കിൽ ഇടത് വശമോ അതിനു എതിരെയുള്ള പല്ലുകളുടെ മോണയോട് ചേർത്ത് വെച്ച്.	ل
10	നാവിന്റെ അറ്റം, മേൽ വരിയിലെ രണ്ടു മുൻ പല്ലുകളുടെ മോണകളുടെ പിൻ ഭാഗത്ത് (പക്ഷേ ل ഉടെ ഉത്ഭവ സ്ഥാനത്തിനു പിന്നിൽ) ചേർത്ത് വെച്ച്.	ن
11	നാക്കിന്റെ മുകൾ ഭാഗത്തോട് ചേർന്ന് കിടക്കുന്ന അറ്റം, മേൽ വരിയിലെ രണ്ടു മുൻ പല്ലുകളുടെ മോണയുടെ പിൻ ഭാഗത്ത് (പക്ഷേ ن ഉടെ ഉത്ഭവ സ്ഥാനത്തിനു പിന്നിൽ) ചേർത്ത് വെച്ച്.	ر
12	നാവിന്റെ മുകൾ ഭാഗത്തോട് ചേർന്ന് കിടക്കുന്ന അറ്റം, മേൽ വരിയിലെ രണ്ടു മുൻ പല്ലുകളുടെ മോണയോടു ചേരുന്ന ഭാഗത്ത് ചേർത്ത് വെച്ച്.	ط د ت
13	നാവിന്റെ അറ്റം, മേൽ വരിയിലെ രണ്ടു മുൻ പല്ലുകളുടെ വിടവിനു നേരെ പിന്നിൽ നേരിയ അകലത്തിലും, കീഴ് വരിയിലെ രണ്ടു മുൻ പല്ലുകളുടെ നേരെ മേലെ നേരിയ അകലത്തിലും വെച്ച്.	ص ز س
14	നാക്കിന്റെ മുകൾ ഭാഗത്തോട് ചേർന്ന് കിടക്കുന്ന അറ്റം, മേൽ വരിയിലെ രണ്ടു പല്ലുകളുടെ അറ്റത്തിൽ ചേർത്ത് വെച്ച്	ظ ذ ث

<p>4-ചുണ്ടുകൾ - الشَّقَاتَان</p> <p>(ഉപ-സ്ഥാനങ്ങൾ:2, അക്ഷരങ്ങൾ:4)</p>		
15	കീഴ് ചുണ്ടിന്റെ നിന്നവുള്ള ഭാഗത്ത്, രണ്ടു മേല് മധ്യ ഉള്ളിപ്പല്ലുകളുടെ അറ്റം ചേർത്ത് വെച്ച്	ف
16	<ul style="list-style-type: none"> ❖ و -രണ്ടു ചുണ്ടുകളും വൃത്താകൃതിയിൽ ചേർത്ത് വെച്ച്. ❖ م -രണ്ടു ചുണ്ടുകളും മൃദുവായി അടച്ചു വെച്ച് ❖ ب -രണ്ടു ചുണ്ടുകളും ശക്തമായ് അടച്ചു വെച്ച് 	و م ب
<p>5-മൂക്കിന് അകത്തുള്ള പൊള്ളയായ ഭാഗം - الخَيْشُوم</p>		
17	<p>വായു കടന്നു പോകുന്ന മൂക്കിന്റെ ഉള്ളഭാഗം.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ الغُنَّة അക്ഷരമല്ല മറിച്ച് മൂക്കിൽ നിന്ന് സൃഷ്ടിക്കുന്ന ശബ്ദമാണ് ❖ م, ن എന്നീ അക്ഷരങ്ങളുടെ ഉച്ചാരണത്തിൽ ഇ ഉച്ചാരണ സ്ഥാനം കൂടി ഉപയോഗിക്കുന്നുണ്ട്. ❖ 'മീം സാകിൻ (م)' നൂൻ സാകിൻ (ن)/ തൻവീൻ നിയമങ്ങൾ പഠിക്കുമ്പോൾ الغُنَّة ഉടെ ഉപയോഗം കൂടുതൽ മനസ്സിലാകും. 	(الغُنَّة)

مخارج - ഉച്ചാരണ സ്ഥാനങ്ങൾ ചിത്രീകരണം

صِفَات الحروف - അക്ഷരങ്ങളുടെ ഉച്ചാരണ സ്വഭാവങ്ങൾ

ചില അക്ഷരങ്ങൾ ഒരേ സ്ഥാനം ഉപയോഗിച്ചാണ് ഉച്ചരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ അവ ശബ്ദത്തിൽ വേറിട്ട് നില്ക്കാൻ കാരണം അവയുടെ ഉച്ചാരണ സ്വഭാവത്തിലുള്ള വ്യത്യാസം ആണ്.

വിപരീതമുള്ള സ്വഭാവങ്ങൾ

<u>المهمس - മന്ത്രിക്കൽ</u>	X	<u>الجهر - വ്യക്തമാക്കൽ</u>
<u>الشدة - കനപ്പിക്കൽ</u>	X	<u>الرخاوة - മൃദുവാക്കൽ</u>
<u>التوسط - മിതമാക്കൽ</u>		
<u>الاستعلاء - ഉയർത്തൽ</u>	X	<u>الاستيفال - താഴ്ത്തൽ</u>
<u>الإطباق - ഒട്ടിക്കൽ</u>	X	<u>الافتاح - അകത്തൽ</u>

വിപരീതമില്ലാത്ത സ്വഭാവങ്ങൾ

<u>الصغير - ചുരുമടിക്കൽ</u>	<u>القلقة - പ്രതിധ്വനിക്കൽ</u>	<u>اللين - അനായാസമാക്കൽ</u>
<u>الانحراف - വ്യതിചലിക്കൽ</u>	<u>التكرار - ആവർത്തിക്കൽ</u>	<u>التفشي - വ്യാപിക്കൽ</u>
<u>الاستطالة - ദീർഘിക്കൽ</u>		

വിപരീതമുള്ള സ്വഭാവങ്ങൾ

ശ്വാസ നിയന്ത്രണം			
1	- المهمس മന്ത്രിക്കൽ	ശ്വാസത്തോടെ ഉച്ചരിക്കുക. > എന്നീ അക്ഷരങ്ങളു്ക്ക് സുകൂൻ വരുമ്പോൾ മാത്രം ബാധകം	فَحْتَهُ شَفِصِصِ سَكَّتْ
2	- الجهر വ്യക്തമാക്കൽ	ശ്വാസം പിടിച്ചു വെച്ച് ഉച്ചരിക്കുക. > ഇത് ഹെമ്സിന്റെ വിപരീതമാകുന്നു	ا ب ج خ د ذ ر ز ض ط ظ ع غ

			ل م ن و ي [الْجَهْر] ബാധകമല്ലാത്ത എല്ലാ അക്ഷരങ്ങളും]
ശബ്ദ നിയന്ത്രണം			
3	الشِّدَّة - കനപ്പിക്കൽ	ശബ്ദത്തിന്റെ ഒഴുക്ക് നിയന്ത്രിച്ചു ഉച്ചരിക്കുക. ആ കാരണത്താൽ ശബ്ദം കനക്കും. ➤ ഉച്ചാരണ സ്ഥാനത്തിൽ നന്നായ് ഊന്നി ഉച്ചരിച്ചു കൊണ്ടാണ് ഇത് സാധ്യമാകുന്നത്	أَجِدُ قَطٍ بَكَتْ
4	التَّوَسُّط - മിതമാക്കൽ	ശബ്ദം ഭാഗികമായി നിയന്ത്രിച്ചും ഭാഗികമായ് അല്ലാതെയും ഉച്ചരിക്കുക. അതായതു അതികം കനത്തിലോ അല്ലെങ്കിൽ അതികം മൃതുവയോ അല്ലാതെ ഉച്ചരിക്കുക.	لِنْ عُمُرْ
5	الرِّخَاوَة - മൃദുവാക്കൽ	ശബ്ദത്തിന്റെ ഒഴുക്ക് നിയന്ത്രിക്കാതെ ഉച്ചരിക്കുക. ആ കാരണത്താൽ ശബ്ദം മൃദുവായിരിക്കും. ➤ ഉച്ചാരണ സ്ഥാനത്തിൽ അധികം ഊന്നാതെ ഉച്ചരിച്ചു കൊണ്ടാണ് ഇത് സാധ്യമാകുന്നത് ➤ ഇത് الشِّدَّة ന്റെ വിപരീതമാകുന്നു.	ث ح خ ذ ز س ش ص ض ظ غ ف ه و ي [التَّوَسُّط الشِّدَّة] ബാധകമല്ലാത്ത എല്ലാ അക്ഷരങ്ങളും]

നാവിന്റെ സ്ഥാനം			
6	الإِسْتِعْلَاء - ഉയർത്തൽ	നാക്കിന്റെ പിൻഭാഗം ഉയർത്തിപ്പിടിച്ച് ഉച്ചരിക്കുക.	خُصَّ ضَغُطٍ قِظْ
7	الإِسْتِفْال - താഴ്ത്തൽ	നാക്കിന്റെ പിൻഭാഗം ഒരിക്കലും ഉയർത്താതെ ഉച്ചരിക്കുക. ➤ ഇത് الإِسْتِعْلَاء ന്റെ വിപരീതമാകുന്നു.	

8	الإطباق - ഒട്ടിക്കൽ	നാക്കിന്റെ പിൻഭാഗം അണ്ണാക്കിൽ ഒട്ടിച്ചു വെച്ച് ഉച്ചരിക്കുക	ص ض ط ظ
9	النفّاح - അകത്തൽ	നാക്കിനും അണ്ണാക്കിനും ഇടയിൽ നല്ല വിടവോട് കൂടി തുറന്നു ഉച്ചരിക്കുക. ➤ ഇത് الإطباق ന്റെ വിപരീതമാകുന്നു.	مُنْفَتِحَة

വിപരീതമില്ലാത്ത സ്വഭാവങ്ങൾ

ശബ്ദത്തിന്റെ പ്രത്യേകത			
10	الصَّفير - ചുളമടിക്കൽ	വണ്ടിന്റെ മൂളിച്ച പോലുള്ളതോ ചുളമടി പോലുള്ളതോ അയ ശബ്ദം. ➤ സുകൂൻ വരുമ്പോൾ കൂടുതൽ ശക്തമാകും.	ز س ص
11	القلقلة - പ്രതിധനിക്കൽ	സുകൂൻ വരുമ്പോൾ പ്രതിധനിയോടെ ഉച്ചരിക്കുക ➤ ഉച്ചരിച്ച ഉടനെ നവോ ചുണ്ടുകളോ മറ്റുംബോഴാണ് ഇത് സാധ്യമാകുന്നത്. ➤ വാക്കിന്റെ അവസാനത്തിൽ ഖലഖല അക്ഷരം വരുകയും, അവാക്കിൽ നിർത്തുകയും ചെയ്യുന്ന സാഹചര്യത്തിലാണ് ഖലഖലക്ക് ഏറ്റവും കൂടുതൽ പ്രാമുഖ്യം വരുന്നത്.	ق ط ب ج د

ശബ്ദം പുറപ്പെടുവിക്കുന്നതിലുള്ള പ്രത്യേകത			
12	اللَّين - അനായാസമാക്കൽ	ആയാസ രഹിതമായ ഉച്ചാരണം ➤ സുകൂൻ വരുമ്പോൾ മാത്രം ബാധകം	و ي
13	الإنحراف - വ്യതിചലിക്കൽ	ل ഉച്ചരിക്കുമ്പോൾ ر ഉടെ ഉച്ചാരണ സ്ഥാനത്തേക്കും ر ഉച്ചരിക്കുമ്പോൾ തിരിച്ചും നാവ് വ്യതിചലിക്കുന്ന രീതിയിൽ ഉച്ചരിക്കുക ➤ നിയമം എന്നതിൽ ഉപരി, ഒരു മുൻകരുതൽ എന്ന നിലയില വേണം ഇതിനെ കാണാൻ.	ر ل

14	<p>التَّكْرَارُ - ആവർത്തിക്കൽ</p>	<p>ر ഉച്ചരിക്കുമ്പോൾ നാവ് ചെറുതായി പ്രകമ്പനം ചെയ്തിച്ചാണ് ഉച്ചരിക്കേണ്ടത്, പ്രകമ്പനം അധികമായാൽ ശബ്ദം ആവർത്തിക്കാൻ കാരണമാകും അത് ഒഴിവാക്കേണ്ടതാണ്. ➤ നിയമം എന്നതിൽ ഉപരി, ഒരു മുൻകരുതൽ എന്ന നിലയില വേണം ഇതിനെ കാണാൻ.</p>	ر
15	<p>التَّفْثِي - വ്യാപിക്കൽ</p>	<p>വായിൽ ഉടനീളം പരക്കുന്ന രീതിയിലുള്ള ഉച്ചാരണം.</p>	ش
16	<p>الاسْتِطَالَة - ദീർഘിക്കൽ</p>	<p>ഒരല്പം നീട്ടി ഉച്ചരിക്കുക</p>	ض

Reference

Book:

Tajweed Rules of the Quran By Kareema Czerepinski (Islamic Online University BA in Islamic studies Tajweed Text Book)

Websites:

www.abouttajweed.com

www.readwithtajweed.com

<http://www.therightfulrecital.com/>

Typing tools used:

<https://translate.google.com>

www.lexilogos.com/keyboard/arabic.htm

Malayalam dictionaries used:

<http://www.shabdkosh.com/ml>, www.olam.in